

KURU FASULYE YETİŞTİRİCİLİĞİ

Fasulye önemli miktarda topraktan besin maddesi kaldırır. Çapa bitkisi ve baklagil olması nedeniyle ekim nöbetinde yer almasında yarar vardır. Buğdaygillerden sonra ekim nöbetinde yer verilirse daha iyi sonuç alınır. Toprağın azot ve humus miktarını artırarak, kendisinden sonra gelecek bitkide verimi artırır.

B- TOPRAK İSTEĞİ

Fasulye iyi drene edilmiş, derin, hafif kumlu-tınlı topraklardan killi topraklara kadar her toprakta yetiştirilebilir. Ağır killi topraklarda sulama ve yağışlardan sonra kaymak tabakası oluşması nedeniyle dikkatli olunması gerekir. Fasulye organik maddece zengin topraklarda iyi verim verir. Asitli topraklardan hoşlanmaz. Toprağın tuzlu olması fasulyede verimi düşürür. Yüksek nem, aşırı sulama, birkaç saat suyun toprakta göllenmesi bitkinin zarar görmesine ve verimin düşmesine neden olur.

C- TOPRAK HAZIRLIĞI

Zamanında ve uygun bir şekilde toprak işlemesi fasulyede verimi artırır. Sonbaharda toprakta yabancı ot durumuna göre sürüm derinliği ayarlanır. Anız ve ot fazla ise sürüm derinliği 18 – 20 cm den sürüm yapılır. İlkbaharda toprak tava gelir gelmez kazayağıyla 2.toprak işlemesi yapılır.

D- ÇEŞİT VE TOHURLUK

Eskişehir Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü'nde tescillenmiş yöreye uygun çeşitler Göynük-98, Akman-98, Karacaşehir-90, Yunus'90'dur.

E- EKİM ZAMANI ve EKİM

Toprak sıcaklığı dikkate alındığında bölgemiz için ekim zamanı Nisan sonu ile Mayıs ayı başıdır. Ekim mibzerle yapılmalı. Ekimde sıra arası, çeşit ve yetiştirme koşullarına göre 40 – 60 cm, sıra üzeri 5cm – 15 cm arasında değişmektedir. Ekimde en uygun bitki sıklığı bodur tiplerde m² de 20 – 25 bitki, yarı sarıclılarda 10 – 15 bitkidir. Makine ile çapa

yapılacaksa sıra araları traktör ve makinenin genişliğine göre ayarlanmalıdır. Ekim derinliği hafif topraklarda ve iri tohumlarda 5 – 10 cm, ağır topraklarda ve küçük tohumlarda 3,0 – 5,0 cm arasındadır. Tohumluk miktarı çeşidin bodur veya sarılcı olması, ekim sıklığı, ekim yöntemi ve tohum iriliğine bağlı olarak değişmektedir. Sıraya ekimde küçük toumlu çeşitler 6 – 7 kg/da, orta büyüklükteki çeşitler 7 – 10 kg/da, büyük toumlu çeşitlerde ise 10 – 12 kg/da tohumluk kullanılmaktadır.

F-GÜBRELEME

Baharda sürümden önce dekara 2 – 3 ton çiftlik gübresinin verilmesi hem toprak, hem gelişme hem de verim için iyi olur. En uygun gübre miktarı için toprak analizinin yapılması gerekmektedir. Ekim öncesi toprak hazırlığında 12 – 16 kg/da DAP verilmelidir. Fazla kireçli topraklar bitkinin çinko alımını engeller. Bu durumda dekara 3 kg civarında çinko sülfat verilmesi verimi artırır. Kuru Fasulye yetiştiriciliğinde üst gübreleme tavsiye edilmemektedir.

G-BAKIM

Tohum ekildikten sonra toprak yüzeyi kaymak bağlamışsa tohumların çıkışı zor olacağından hafif bir yağmurlama veya gıdıklama tabir edilen şekilde tırmıkla kaymak tabakasının kırılması gerekir. Yabancı ot kontrolü için mutlaka yabancı ot ilacı kullanılmalıdır. Yabancı ot kontrolü için ekim öncesi ve ekim sonrası kullanılan yabancı ot ilaçları bulunmaktadır. Yabancı ot ilacı kullanılmazsa ilk çapa bitkiler 10 – 15 cm olduğunda mutlaka yapılmalıdır. İlk çapadan sonra çiçeklenmeye kadar bir çapa daha yapılması gerekir. Sıra araları dar ise çapa elle, sıra araları genişse makine ile çapa

yapılır ve kök boğazının mutlaka doldurulması gerekir. Çapa işlemi genellikle sulamadan sonra toprak tava geldiğinde yapılır. Böylece kaymak tabakası kırılarak su kaybı azaltılmış olur. Çapa; toprakta azot miktarını ve topraktaki faydalı bakteri faaliyetini artırır. Çiçeklenme döneminde çapa yapmaktan kaçınılmalıdır. Çiçek dökümüne sebep olur.

H-SULAMA

Tohumun çimlenebilmesi için kendi ağırlığı kadar su alması gerekir. Bu nedenle toprakta yeterli nem yoksa tarla mutlaka sulanmalıdır. Veya kuruya ekilerek ekim derinliğinin 4 – 5 cm altına incek şekilde sulanmalıdır. Fasulyede tarlada su göllenmeyecek şekilde su verilmelidir. Göllenen su kök çürüklüğünü artırır. Fasulyede ilk sulama çiçeklenme öncesi verilir. Çiçeklenme esnasında su verilmemelidir. Bu nedenle çiçeklenme öncesi verilen suyun yeterli olmasına dikkat edilmelidir. Çiçeklenme ve bakla oluşumunda bitki yeterli suyu bulamazsa çiçek ve bakla dökülmesi görülür. Aynı zamanda baklada tane sayısı azalır. Çiçeklenme döneminden sonra 3 – 4 sulama yapılabilir. Sıcak havalarda ve kumsal-süzek topraklarda 5 – 10 günde bir serin ve killi topraklarda 10 – 15 günde bir sulama yapılmalıdır. En iyi verim damla sulama ile elde edilir. Bu sistem yoksa karık sulama yapılır.

I-HASTALIK VE ZARARLILARLA MÜCADELE

Tohum çıkışından sonra danaburnuna karşı ilaçlı kepek atılmalıdır. Fasulyede görülen belli başlı hastalıklar Antraknoz, Pas hastalığı, Fasulye Mozaik Virüsü, Kök çürüklüğüdür. Bu hastalıklara karşı ilaçlı tohum kullanılmalı ve uygun bir fungusit ile ilaçlama yapılmalıdır. Fasulyede görülen en önemli

zararlılar, fasulye böceği (Bruchus), yaprak bitleri ve kırmızı örümceklerdir. Bunlara karşıda uygun bir insektisit ile mücadele yapılmalıdır.

J-HASAT-HARMAN-VERİM

Hasadın erken yapılması, fasulyenin kuruduktan sonra tanelerin su kaybı ile buruşmasına ve verimin düşmesine neden olur. Hasadın geç yapılması da baklaların çatlayıp tane dökülmesine neden olur. Bu nedenle hasadın tam zamanında, baklaların büyük çoğunluğunun sarardığı, ancak kupkuru olmadığı dönemde yapılması gerekir. Elle hasat da bitki kökleriyle çıkarıldığı için fasulyenin toprağa kazandıracığı azot büyük ölçüde azalır. Bu nedenle bitki kökleri toprak içinde kalacak şekilde hasat şekli tercih edilmelidir. Fasulyede dane verimi 180 – 230 kg/da'dır.

İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		231 16 81	
İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri			
Altıntaş	311 20 20	Emet	461 30 25
Aslanapa	331 21 56	Gediz	412 38 94
Çavdarhisar	351 21 40	Hisarcık	481 31 81
Domanıç	661 30 13	Pazarlar	571 22 73
Dumlupınar	371 20 01	Simav	513 71 14
Tavşanlı	614 11 09	Şaphane	551 24 08

T.C.
KÜTAHYA VALİLİĞİ
İL GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
MÜDÜRLÜĞÜ

FASULYE TARIMI

2015 – Kütahya